

Dr. Pakucs János:

A Magyar Innovációs Szövetség a fiatal tudósokért

Az **Európai Bizottság** Kutatási Főigazgatósága 1988 óta szervezi hivatalosan a Fialat Tudósok Versenyét melynek célja, hogy „előmozdítsák a 15-20 év közötti fiatal tudósjelöltek együttműködését és hozzájáruljanak az ígéretes fiatal tehetségek fejlődéséhez”. A verseny megrendezésével a fiatalok figyelmét a tudomány, a technológia és a kutatás-fejlesztés területére akarják irányítani.

Évente átlagosan **húszezer–harmincezer**, 20 év alatti fiatal tudós, illetve tudósjelölt indul az egyes európai országokban megrendezett országos versenyeken. Az EU Fialat Tudósok Versenye lehetőséget nyújt a hazájukban legjobban szerepelt fiatalok számára, hogy bemutassák tudományos eredményeiket, és kortársaikkal összemérjék tudásukat.

A döntőt először 1989-ben rendezték meg Brüsszelben, és azóta mindig más európai ország látta vendégül a fiatal diákokat. A versenyt mindegyik ország kiemelt külsőségek között, magas szintű protokoll és nyilvánosság mellett szervezte meg. A díjakat, illetve elismeréseket Nobel-díjas tudósok mellett az adott ország legmagasabb szintű állami vezetői (királyok, köztársasági elnökök, hercegek) adták át.

A Fialat Tudósok Európai Döntője kétlépcsős. A résztvevő országok által kiválasztott legjobb pályamunkákról a bírálóbizottság előzetesen egy legfeljebb 10 oldalas angol nyelvű leírást kap. Ezt követően a **háromnapos kiállítással** egybekötött döntőn, a nemzetközi tudósokból álló nemzetközi zsűri **személyes** beszélgetés (prezentáció) során győződik meg a versenyzők felkészültségéről, és alakítja ki a végleges sorrendet. Minden évben három 1., három 2., ill. három 3. díjat osztanak ki, melyek **5.000, 3.000, ill. 1.500 eurós** pénzjutalommal járnak.

A **Magyar Innovációs Szövetség** non-profit szakmai szervezet több mint egy évtizeddel ezelőtt, 1991-ben írta ki először az Országos Ifjúsági Tudományos és Innovációs Versenyt az EU-versenyek mintájára. Az 1991/92 évi I. Országos Ifjúsági Innovációs Verseny megrendezésével Magyarország számára lehetőség nyílt arra, hogy – **Közép-Kelet-Európából elsőként** csatlakozzon az EU versenysorozatához. Az 1992. szeptemberében Sevilában megrendezett európai döntőben meghívottként már a magyarországi verseny legjobbjai is részt vettek. Az európai döntőn néhány Európán kívüli ország (USA, Japán, Dél-Korea, Kína) is részt vesz ugyancsak vendégként.

Az Országos Ifjúsági Tudományos és Innovációs Verseny 1995. óta **teljes jogú tagja** az EU Fialat Tudósok Versenyének, így a magyar versenyzők ettől fogva hivatalosan is részesülhettek díjazásban. Bemutatkozásként két harmadik díjat szereztek a magyar diákok az angliai Newcastle-ben.

Az 1996. évi döntőn Helsinkiben egy második díjat, 1997-ben Milánóban egy harmadik díjat szereztek versenyzőink. 1998-ban Portóban **első díjat** kapott egy magyar középiskolás, **Bernáth Gábor**. A döntők történetében először részesült első helyezéssel közép-kelet-európai ország fiatalja. 2000-ben ugyancsak díjakkal (III. díj + két különdíj) tért haza a magyar csapat. 2001-ben a norvégiai Bergenben egy második hellyel és két különdíjjal, 2002-ben, Bécsben különdíjjal jutalmazták a magyar fiatalok kutatómunkáit. Az EU-döntőkön az elmúlt években kiemelkedően szerepeltek a magyar fiatalok.

Az EU Fiatal Tudósainak 15. Versenye, Budapest 2003. szeptember 20-26.

Magyarország (az Oktatási Minisztérium és a Magyar Innovációs Szövetség) 1995 és 1999 után, 2001-ben harmadszorra is pályázott az EU-döntő rendezési jogára. A hivatalos pályázatokat Brüsszelben bírálták el 2001 tavaszán, és döntöttek arról, hogy 2003 szeptemberében – **az EU-döntők történetében először egy csatlakozó ország** – Magyarország lehet a **házigazda**.

Az Európai Unió Fiatal Tudósok Versenyének 15. nemzetközi döntőjét **2003. szeptember 20. és 26.** között szervezte meg a Magyar Innovációs Szövetség **Budapest**en. Fővédnöke: **dr. Mádl Ferenc** köztársasági elnök, az irányító testületi elnöke: **dr. Hámosi József** akadémikus, MTA alelnöke, szervezőtitkára: **dr. Antos László**, a Magyar Innovációs Szövetség ügyvezető igazgatója volt.

A budapesti versenyt végigkísérő szimbólum egy **mágikus szám**, a **15-ös** volt. A budapesti döntő helyszínéül a **Millenáris Park Fogadó Épülete** szolgált, melyet a kiállítás ideje alatt több ezren látogattak meg. A látogatók között többségében iskolás csoportok, kutató diákok és tanáraik voltak, valamint a sajtó képviselői.

A budapesti európai döntőre a brüsszeli központból **38 országból 75 pályázat** képviselőit, összesen 110 fiatalot hívtak meg. Magyarországot a 2003. évi Országos Ifjúsági Tudományos és Innovációs Verseny 132 pályázata közül a **dr. Keviczky László** MTA-alelnök vezette, neves hazai szakemberekből, tudósokból álló bíráló bizottság által kiválasztott négy pályamű képviselte.

Három napon keresztül (szept. 22-24.) folyamatosan dolgozott a nemzetközi bíráló bizottság, zajlottak a személyes interjúk. A pályázatokat egy 12 tagú, nemzetközi zsűri bírálta el, **Ulf Merbold** professzor vezetésével.

A verseny a magyar fiatalok szempontjából **óriási sikerrel** zárult. A verseny másfél évtizedes történetében még **sohasem** volt példa arra, hogy egy ország négy díjat is elhódítson. Versenyzőink **egy első, egy második, és két különdíjat** szereztek. (Egyébként az összesen 20 díjon 12 ország fiataljai osztoztak.) **Németh Gábor** – Plazma hangszugárzók hatékonyságának növelése c. kutatómunkájával – **I. helyezé-
ben** és az **különdíjában, Nagy László** – A Közép-Alföld cönológiája és környezetvé-
delme mikológus szemmel c. kutatómunkájával – **II. helyezé-
sben, Lukács Manuella** – Tartóváz elemekből összeszerelt kalodában szállítható építmények c.
kutatómunkájá-
val – szintén az **Európai Szabadalmi Hivatal különdíjában** részesült.

Németh Gábor – aki egyébként a Szolnoki Pálffy János Műszeripari és Vegy-
ipari Szakközépiskola jelenleg V. éves hallgatója – **„Plazma hangszugárzók haté-
konyságának növelése”** c. kutatómunkája, illetve fejlesztése során abból indult ki,
hogy mind a zenehallgatás, mind a szórakozás terén a dinamikus hangszugárzók terjed-
tek el. Ezek a hangszugárzók azonban csak egy bizonyos „hanghűség” elérését biztosít-
hatják. Ahhoz, hogy az akusztikus hangszerek játéka, valamint a tiszta énekhang tökéle-
tesebben legyen visszaadható, olyan közvetítő csatornát kell alkalmazni, melyben a
torzítás mértéke elhanyagolhatóan alacsony. A torzítás kiküszöbölésének egyik útja, ha
valamilyen plazmát hozunk létre a levegőben. Jelen esetben ez koronakisülés útján történt.
A Németh Gábor által kialakított berendezés mérési eredményeiből (oszcillogram)
kiderült, hogy a készülék az eddigi plazma-hangszugárzóknál nagyobb teljesítménnyel
(szabad füllel jól élvezhető), és tisztábban sugároz. A pályamunka további értéke, hogy
szemléletesen demonstrálható vele az elméleti plazmafizika ilyen irányú alkalmazásai.

A kiemelkedő eredményt elért fiatalok különdíjként részt vehetnek hasonló célokat
kitűző tudományos versenyeken, illetve rendezvényeken, pl. az USA-ban, Londonban,
Stockholmban. Továbbá tanulmányutakra utazhatnak európai kutatóintézetekbe.

Az EU Bizottság illetékes képviselői, valamint a külföldi vendégek utólag
levelekben fejezték ki **elismerésüket** a szervezésről, a programokról és a rendezvény
magas szintű lebonyolításáról. A verseny hivatalos, magyar és angol nyelvű honlapja
a **www.eucontest.hu**, ahol többek között a végeredmény, a résztvevők véleményei,
az esemény sajtóvisszhangja mellett több száz fénykép is található az egyhetes
rendezvényről.

*Dr. Pakucs János villamosmérnök, gazdaságmérnök, szakközgazdász, a
Magyar Innovációs Szövetség alapító elnöke, az Olajterv Rt. ügyvezető igazgatója.
Gazdasági munkája mellett aktív szerepet tölt be az innovációs tevékenységet elősegítő
– a fővárosi és vidéki nagyvárosokban létrehozott – innovációs parkok, innovációs
központok alapításában, fejlesztésében, szakmai tanácsadásban. A Magyar Innovációs
Nagydíj Pályázat, a Fiatal Tudósok hazai versenye, valamint egyéb innovációs
rendezvények megalapítója, szervezője. A Magyar Öttusa Szövetség alelnöke, a Gróf
Teleki László Lovasklub elnöke.*